

Mercan Resifleri

İskeletleri sert olan mercanlar bir araya gelerek zaman içinde mercan resifleri adı verilen büyük yapılar oluşturur. Ilık, sıg okyanusların derinliklerinde milyonlarca yıl içinde oluşan bu yapılar, barındırdıkları canlı çeşitliliği ile âdeta sualtındaki yağmur ormanlarıdır.

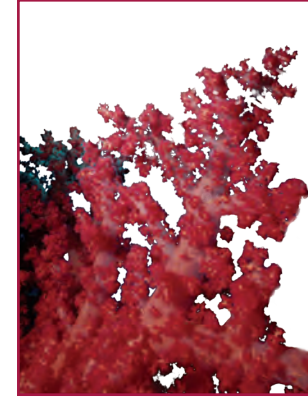
Okyanuslardaki canlı türlerinin yaklaşık %25'i mercan resiflerinde yaşar.

1°C

Ortalama sıcaklığın yalnızca 1°C artması, mercanlarda beyazlamaya neden olabilir.

SET RESİFİ

Bazı resifler mercanların kıyıya paralel olarak gelişip zaman içinde yükselmesiyle oluşur. Bu tür resiflere set resifi adı verilir. Set ve kıyı arasında yer alan bölgede ise tuzlu su lagünü oluşur.

MERCAN

Yaklaşık beş milimetre büyüklüğündeki mercanlar, omurgasız canlılardır. Deniz suyundan edindikleri kalsiyum sayesinde sert olan iskeletleri, mercanlar öldükten sonra taşlaşır. Mercanların rengi gerçekte beyazdır, ancak mikroalgler sayesinde göz alıcı renklerde görünürler.

BÜYÜK SET RESİFİ

Avustralya'nın kuzeydoğu kıyısında, yaklaşık 2500 km boyunca uzanan bu resif, dünyanın en büyük resifidir. Ancak son yıllarda büyük kayıplar vermiş, mercanların %20'si ölmüştür.

PALYAÇO BALIĞI

Dev anemonların içinde yaşar. Onların ısırıklarından ise salgıladığı mukus sayesinde korunur.

İSKORPİT BALIĞI

Avına, yüzgeçlerindeki zehirli iğnelerle saldırır.

DENİZ SÜNGERLERİ

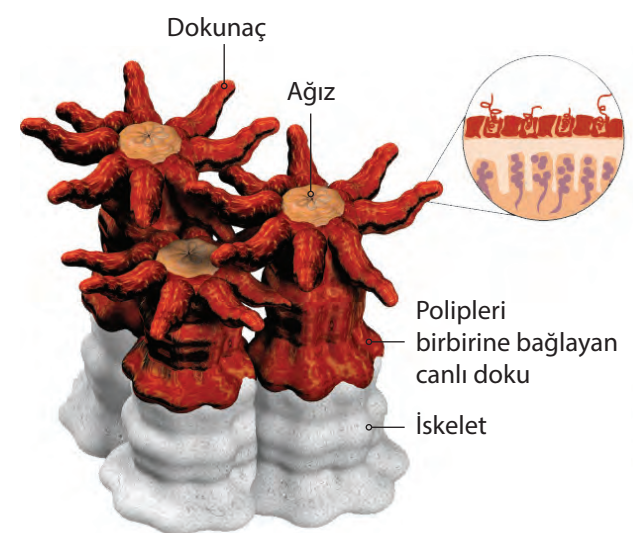
Geçmişte banyoda ya da mutfakta kullanılan doğal süngerler denizin dibinde yaşayan bu canlılardan elde edilirdi.

MAVİ HALKALI AHTAPOT

Yalnızca 20 cm uzunluğundaki bu canlının salgıladığı zehir bir insanı öldürebilir.

POLİP

Yaşayan her mercan bireyine "polip" adı verilir. Polipler ve içlerinde yaşayan algler arasında mükemmel bir simbiyotik ilişki vardır. Algler poliplerin tükettiği besinin büyük bölümünü sağlarken polipler de alglere güvende yaşamalarına uygun bir fiziksel ortam sağlar.

Polip öldüğünde çözünür, ancak taşlaşan iskeleti varlığını korur ve yeni nesiller için sert bir kalıp görevi görür.

RESİFTE YAŞAM: Resifler balıklara, kaplumbağalara, deniz yıldızlarına, dev istiridyelere, salyangozlara, ahtapotlara, deniz süngerlerine, deniz kestanelerine, anemonlara (denizşakayıkları) ve birbirinden farklı daha pek çok canlı türüne ev sahipliği yapar. Bu bölgeler kendi besin zincirine sahip, karmaşık yaşam alanlarıdır. Diğer tüm yaşam alanlarında olduğu gibi burada da avcılar ve avlar arasında bir mücadele vardır.

HASTA MERCANLAR: Mercanların en büyük sorunu beyazlamadır. Mercan beyazlaması, başta okyanus sıcaklığının yükselmesi olmak üzere, suyun asidik özelliğinin artması ve su kirliliği gibi çevresel etmenlerden dolayı mercanların rengini kaybetmesi anlamına gelir. Mercanlar bazen iyileşip bu durumun üstesinden gelirken bazen de sonsuza kadar yok olurlar.

Okyanus sıcaklığı arttığında, poliplere göz alıcı rengini veren Zooxanthellae algleri polipleri terk eder. Poliplerin başlıca besin kaynaklarından olan alglerin gidişleriyle birlikte mercanların savunma mekanizmaları zayıflar. Bu durum hasta olmalarına, hatta ölmelerine neden olur. Bazı durumlarda sıcaklık normale döndüğünde algler geri gelir ve mercanlar iyileşir.